



Sylabus kursu e-learningowego

„Diagnostyka alergii i nietolerancji pokarmowych”

Podmiot realizujący szkolenie: EUROIMMUN POLSKA Sp. z o.o.

Kierownik naukowy: dr n. farm. inż. Patryk Matuszek

Patronat honorowy: prof. dr hab. med. Urszula Demkow

Jednostka szkoląca: Studium Kształcenia Podyplomowego Wydziału Nauk Farmaceutycznych w Sosnowcu Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach

Treść kursu

WSTĘP

1. Nadwrażliwości: rodzaj, podział, nomenklatura, nazwy obiegowe
2. Schemat podziału nadwrażliwości alergicznych i niealergicznych

MODUŁ 1: Diagnostyka alergii IgE-zależnych

1. Podstawowe terminy stosowane w alergologii
2. Charakterystyka chorób alergologicznych
3. Czynniki powodujące alergię:
 - 3.1. Alergeny wziewne
 - 3.2. Alergeny pokarmowe
 - 3.3. Alergeny zawodowe
 - 3.4. Leki
 - 3.5. Jady owadów
4. Patomechanizm alergii IgE-zależnych:
 - 4.1. Czynniki wpływające na rozwój alergii
 - 4.2. Rozwój uczulenia oraz dynamika reakcji alergicznej
5. Badania diagnostyczne w alergologii:
 - 5.1. Diagnostyka *in vitro*:
 - 5.1.1. Całkowite IgE w surowicy
 - 5.1.2. Alergenoswoiste IgE
 - 5.1.3. Pozostałe
 - 5.2. Diagnostyka *in vivo*:
 - 5.2.1. Testy skórne
 - 5.2.2. Testy prowokacyjne
6. Molekularna diagnostyka alergii:
 - 6.1. Charakterystyka molekularnej diagnostyki alergii





- 6.2. Zunifikowane nazewnictwo alergenów
- 6.3. Cechy komponentów alergenowych a wpływ na objawy alergii:
 - 6.3.1. Rodziny białek
 - 6.3.2. Komponenty główne i słabe
 - 6.3.3. Komponenty specyficzne i reagujące krzyżowo
- 6.4. Zastosowanie i możliwości molekularnej diagnostyki alergii na wybranych przykładach:
 - 6.4.1. Komponenty mleka krowiego
 - 6.4.2. Komponenty jaja kurzego
 - 6.4.3. Komponenty orzeszków ziemnych
 - 6.4.4. Komponenty brzozy i tymotki łąkowej
 - 6.4.5. Komponenty jadu pszczoły i osy
- 6.5. Omówienie i interpretacja przykładowego wyniku molekularnego testu typu LINE BLOT
- 6.6. Jakie korzyści daje molekularna diagnostyka alergii – podsumowanie
7. Reakcje krzyżowe w alergologii:
 - 7.1. Przyczyny reaktywności krzyżowej alergenów
 - 7.2. Przeciwciała przeciwko reagującym krzyżowo determinantom węglowodanowym
 - 7.3. Rodziny białek reagujących krzyżowo:
 - 7.3.1. Profiliny
 - 7.3.2. Białka PR10
 - 7.3.3. Niespecyficzne białka transportujące lipidy
 - 7.3.4. Albuminy surowicy
 - 7.3.5. Tropomiozyny
 - 7.3.6. Polkalcyny
 - 7.3.7. Parwalbuminy
 - 7.3.8. Lipokaliny
 - 7.4. Możliwości identyfikacji reakcji krzyżowych w testach serologicznych:
 - 7.4.1. Alergeny rekombinowane i diagnostyka molekularna
 - 7.4.2. Wykrywanie przeciwciał anti-CCD
 - 7.4.3. Absorpcja przeciwciał anti-CCD
8. Leczenie chorób alergicznych:
 - 8.1. Unikanie ekspozycji na alergeny
 - 8.2. Leczenie farmakologiczne
 - 8.3. Immunoterapia swoista
9. Choroby alergiczne w dobie pandemii COVID-19:
 - 9.1. Alergie a koronawirus:
 - 9.1.1. Przebieg COVID-19 u pacjentów z alergią
 - 9.2. Stanowisko Konsultanta Krajowego w dziedzinie alergologii w sprawie prowadzenia swoistej immunoterapii alergenowej w okresie pandemii COVID-19
 - 9.3. Szczepienia przeciwko COVID-19 u osób z alergią





- 9.4. Rekomendacje Polskiego Towarzystwa Alergologicznego dotyczące kwalifikacji osób z alergią i anafilaksją do szczepienia przeciw COVID-19
- 9.5. Anafilaksja związana ze szczepieniem na COVID-19: stanowisko Światowej Organizacji Alergii

MODUŁ 2: Diagnostyka nadwrażliwości pokarmowych IgG-zależnych

1. Niekonsekwencje w nazewnictwie
2. Rola procesu zapalnego w patogenezie
3. Teoria zespołu nieszczelnego jelita
4. Konsekwencje zespołu nieszczelnego jelita
5. Objawy nietolerancji
6. Trudności w rozpoznaniu nietolerancji pokarmowych
7. Diagnostyka nietolerancji pokarmowych
8. Leczenie nietolerancji pokarmowych (dieta eliminacyjna, dieta rotacyjna)
9. Kontrowersje
10. Przegląd najciekawszych badań naukowych

MODUŁ 3: Diagnostyka celiakii

1. Definicja celiakii
2. Czym jest gluten?
3. Epidemiologia celiakii
4. Patogeneza
5. Objawy
6. Rodzaje celiakii:
 - 6.1. Klasyczny podział
 - 6.2. Rodzaje celiakii – choroba Duhringa
7. Grupy ryzyka
8. Diagnostyka różnicowa celiakii:
 - 8.1. Diagnostyka różnicowa celiakii – alergii na pszenicę
 - 8.2. Diagnostyka różnicowa celiakii – nadwrażliwość na gluten niezwiązana z celiakią
 - 8.3. Diagnostyka różnicowa celiakii – nietolerancja laktozy
9. Leczenie celiakii
10. Diagnostyka celiakii:
 - 10.1. Badania serologiczne w kierunku charakterystycznych przeciwciał
 - 10.2. Badania obrazowe i histologiczne
 - 10.3. Badania histopatologiczne – skala Marsha
 - 10.4. Badania genetyczne:
 - 10.4.1. Wartość kliniczna badań genetycznych
11. Algorytmy postępowania diagnostycznego:
 - 11.1. Algorytm postępowania diagnostycznego przy podejrzeniu celiakii u dzieci – ESPGHAN 2019





- 11.2. Porównanie rekomendacji ESPGHAN z 2012 i 2019
- 11.3. Algorytm postępowania diagnostycznego – osoby dorosłe (ESsCD 2019)
- 12. Trudności w diagnostyce celiakii
- 13. Prowadzenie i monitorowanie pacjenta z celiakią:
 - 13.1. Konsekwencje nieleczonej celiakii
 - 13.2. Schemat postępowania
 - 13.3. Badania kontrolne
 - 13.4. Dieta bezglutenowa
 - 13.5. Monitorowanie diety bezglutenowej:
 - 13.5.1. Badania długoterminowe
 - 13.5.2. Badania krótkoterminowe
 - 13.5.3. Immunogenne peptydy glutenowe (GIP)
 - 13.5.4. Monitorowanie odpowiedzi klinicznej a GIP
- 14. Opis przypadków klinicznych

MODUŁ 4: Nadwrażliwości immunoniezależne

- 1. Nietolerancja laktozy:
 - 1.1. Patomechanizm choroby
 - 1.2. Podział:
 - 1.2.1. Wrodzona nietolerancja laktozy (alaktazja)
 - 1.2.2. Pierwotna
 - 1.2.3. Wtórna
 - 1.3. Objawy
 - 1.4. Diagnostyka nietolerancji laktozy
 - 1.5. Algorytm diagnostyczny
 - 1.6. Wodorowy test oddechowy
 - 1.7. Badanie polimorfizmu LCT:
 - 1.7.1. Wygląd i interpretacja wyniku genetycznego
 - 1.7.2. Wskazania do badania genetycznego
- 2. Nietolerancja fruktozy:
 - 2.1. Patomechanizm choroby
 - 2.2. Objawy fruktozemii
 - 2.3. Diagnostyka fruktozemii
 - 2.4. Badanie genetyczne
 - 2.5. Wygląd i interpretacja wyniku genetycznego
 - 2.6. Zespół złego wchłaniania
 - 2.7. Objawy zespołu złego wchłaniania
- 3. Nietolerancja histaminy:
 - 3.1. Patomechanizm choroby





- 3.2. Produkty bogate w histaminę
- 3.3. Objawy nietolerancji histaminy
- 3.4. Wrodzony/nabyty niedobór DAO
- 3.5. Leczenie:
 - 3.5.1. Dieta ubogohistaminowa
- 3.6. Diagnostyka
- 4. Inne nadwrażliwości pokarmowe

Materiały dodatkowe dostępne dla kursantów:

- 1. Publikacje naukowe
- 2. Podręczne schematy
- 3. Materiały wideo
- 4. Wywiady ze specjalistami
- 5. Baza wiedzy do pobrania

